

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis kodas	Fakultetas	Katedra
Žydų istorija ir kultūra Rytų-Centrinėje Europoje iki 1939 m. Pagrindinės istoriografijos kryptys	Istorija, 05H	Istorijos fak. Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra kartu su Vilniaus Jidiš institutu	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	3	tiriamasis rašto darbas	1

Viso: 5 kreditai

Dalyko anotacija			
<p>Žydai ir jų kultūra Rytų-Centrinėje Europoje klestėjo ilgus šimtmečius. Istoriofrafija „apie žydus“, ėmusi klostytis jau XV - XVI a., pabrėžė santykių tarp žydų ir diduomenės simbiozę. Didžioji regiono žydų dalis gyveno ir dirbo diduomenei priklausiusiuose miestuose, nuomodavo diduomenei suteiktas teises ir dirbo dvarų administracijoje. XIX a. šias istoriografines interpretacijas ėmė keisti nacionalistinės istoriografijos žydų ir nežydų santykius grindžiančios santykių tarp tautų teorijomis. Šis kursas pagrindinį dėmesį kreipia į ekonominių ir kultūrinių santykių interpretaciją, vyravusią Lietuvos-Lenkijos Respublikoje, o vėliau XX a. ir jos teritorijoje atsiradusiose valstybėse. Kitos regiono šalys, būtent Habsburgų imperija, kurso dėstyme atlieka konteksto vaidmenį, paaiškinant pagrindines istoriografijos kryptys vyravusias tiek rašant apie žydus, tiek „žydiškoje istoriografijoje.“ Tradiciškai žydų padėtis Žečpospolitos laikotarpiu iki padalijimų, nežydų istoriografijoje yra aiškinama ir analizuojama kaip žydų priklausomumo nuo diduomenės laikotarpis. Tuo tarpu žydų istoriografija ši laikotarpį nagrinėja „iš kito šono“, t.y., analizuojamas jo poveikis žydų socialiniam ir kultūriniam gyvenimui.</p> <p>Susikūrus nepriklausomoms nacionalinėms valstybėms Rytų ir Centrinėje Europoje, svarbiausias dėmesys nežydiškoje istoriografijoje imtas kreipti į žydų mažumos ir valstybės santykius, nepriklausomai nuo to, kaip jie būtų interpretuojami. Tuo tarpu, žydų istoriografija telkia savo dėmesį išimtinai į sąlygų žydų bendruomenei egzistuoti, analizę.</p>			
Pagrindinė literatūra			
<ol style="list-style-type: none"> 1. D. Katz. Lithuanian Jewish Culture, Baltos Lankos: Vilnius 2004. 2. G. Hundert. Jews in Poland-Lithuania in the Eighteenth Century: A Genealogy of Modernity, University of California Press, 2004. 3. H. Levine, Economic Origins of Antisemitism: Poland and Its Jews in the Early Modern Period (New Heaven, 1999). 4. D.N. Myers(ed.)The Jewish Past Revisited: Reflections on Modern Jewish Historians (New Heaven, 1998) p.25 5. M.J. Rosman, The Lord's Jews. Magnate-Jewish Relations in the Polish-Lithuanian Commonwealth during the Eighteenth Century (Cambridge, 1990). 6. G. Hundert. Bibliography of Polish Jewish Studies. Polin, 11, 1998. 7. W. Kula. An Economic Theory of the Feudal System. Bristol, 1976. 			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Dovid Katz	Dr.	Prof.	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Baltic Jewish Culture and its Legacy for the Baltics" in Christian Giordano, Alina Žvinkliene, Daniel Henseler (eds), <i>Baltic States. Looking at Small Societies on Europe's Margin</i>. Fribourg: University Press, 2003, pp. 123-136. 2. <i>Words on Fire: The Unfinished Story of Yiddish</i>. New York: Basic Books, 2004, 446 p. [revised academic edition with notes and bibliography due in May 2007]. 3. <i>Lithuanian Jewish Culture</i>, Vilnius: Baltos Lankos, 2004, 400 folio pp. 4. "The Dangers of Modern Cartography" in Alexander Wolodtschenko (ed), <i>Cartography and Cartosemiotics</i>,

Šarūnas Liekis	Dr. (HP)	Prof.	<p>Vilnius 2004, p. 47-50.</p> <p>5. "The Days of Proletpen in American Yiddish Poetry" in Amelia Glaser and David Weintraub (eds), <i>Proletpen. America's Rebel Yiddish Poets</i>. Madison: University of Wisconsin Press, 2005, p. 3-25.</p> <p>6. "The Posthumous Gaon of Vilna and the History of Ideas" in <i>Journal of East European Jewish Affairs</i>, vol. 35.2 (Dec. 2005), p. 253-259.</p> <p>7. "Historical semantics of the word <i>lítvak</i>" in <i>Algemeyner zhurnál</i>, 2 September 2005: 9-12.</p> <p>1. Jewish-Polish Relations and the Lithuanian Authorities in Vilna, 1939 –1940 // <i>Polin</i>. Vol.19. – Oxford.: Littman Library of Jewish Civilization, 2006, p. 85 – 110.</p> <p>2. Jewish Partisans and Soviet Politics of Resistance in Lithuania // <i>Focus: Reichskommissariat Ostland</i>. – Bern: Peter Lang Verlag, 2004, p. 42 – 64.</p> <p>3. Politics of Jewish-Polish Memory. Review of the Eliach J. There Once Was a World // <i>Polin</i>. Vol.15.-Oxford.: Littman Library of Jewish Civilization, 2003, p. 434 – 444.</p> <p>4. Žydų mažumos integracija į Lietuvos politinį gyvenimą 1918-1940 m. ir jos įtaka tarptautiniams konfliktams Antrojo Pasaulinio karo metais.-Vilnius: Lietuvos mokslas, 2005.</p> <p>5. Politics of Jewish-Polish Memory. Review of the Eliach J. There Once Was a World // <i>Polin</i>. Vol.15-Oxford.: Littman Library of Jewish Civilization, 2003, p. 434-444.</p> <p>6. A State within a State. Jewish Autonomy in Lithuania 1918-1925.-Vilnius.:Versus Aureus, 2003.-247 p.</p>
Patvirtinta Istorijos fakulteto taryboje 2003 m. spalio mėn. 16 d., protokolo Nr.3. Atnaujinta 2006 m. rugsėjo 18 d.			
Dekanas prof. dr. Zenonas Butkus			